

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri oszlopok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Pályaválasztás előtt.

Egy pár nap még s vége az iskolai szünidőnek, szeptember elején megkezdődik az új tanév. Megjő újra a szülők gondja, a javító vizsgálatok, a beíratkozások, könyvek beszerzése és a többi ilyen dolog, amelyekkel a gondos családapák akarják biztosítani fiaik jövőjét. Ezer meg ezer apa saját magától vonja el, amit gyermekére áldoz, csakhogy annak jövőt, boldogulást teremtsen. És ez így van jól; a természet is azt kívánja, hogy a szülő áldozzon gyermekéért és kövessen el mindent, hogy az emberi társaság hasznára váljon s az élet nehézségeivel megküzdhesen. Ismétéljük, a természet rendje is így követeli ezt.

Hanem — csodálatos — nálunk igen-igen sok esetben tulságba viszik ezt az atyai gondoskodást. Talán a magyar vérben van, lehet, hogy csak rossz szokás, de az bizonyos, hogy nálunk majd minden apa első és fő kötelességének tartja, hogy urat neveljen a fiából. Urat, lateinert, litterátus embert. Azt, hogy vajon a gyermeknek van-e tehetsége végig küzdeni a középiskolát, nem jó számításba; ha egy osztályt kétszer ismét, az sem baj, mert hiába: ur kell, hogy legyen belőle. Főlélegesennek tartjuk rámutatni ennek a ferde felfogásnak a következményeire, csupán konstatálni akartuk, hogy ez a sajnálatos állapot megvan. A következményeket lépten-nyomon láthatjuk az életben: elszomorító példái azoknak, a kiből mindenáron urat akartak nevelni. Ezek a proletárok.

Iparunk pang, gazdaságunk egyre hanyatlík. Pedig van mindenünk, a mi más hasonló államnak van. Vannak jó termőföldek, erdők, bányáink, s minden a mi az iparüzéshez és a földműveléshez szükséges. És mégis iparcikkeinket kénytelenek vagyunk manapság is a külföldről beszerezni, sokszor olyan államoktól, a melyeknek koránt sincsenek meg annyira „a feltételei az iparüzéshez, mint nekünk. Erdőinket, bányáinkat nem használjuk, legfőkébb kiadjuk bérbe angol vállalkozóknak. Azt hisszük, szükségtelen ennek az okát megmagyarázni, a napnál világosabb, hogy itt a munkáskéz hiányzik. Nincs iparunk, mert nincs magyar iparos; gazdaságunk hanyatlík, mert nincsen magyar gazda!

De zsufulásig vannak a gimnáziumok, az egyetemek falai nem képesek befogadni a hallgatók nagy soka-

ságát. Azonban ez a rengeteg sokaság nem a tanulni vágyó ifjúságból kerül ki, hanem hlu szülők szerencsétlen gyermekei, akikről elvan végezve, hogy ur legyen. Hány derék iparos, mennyi dolgos kéz vész így bele az urhatnamság örvényébe csak egy év alatt is! Társadalmunk tele van proletárokkal s a nagy urak előszobái halvány arczu hivatalokéssokkal. És sajnos, ezek közül igen kevés jut hivatalhoz, de igen sok kerül a büntető törvényszék elé, ha ugyan uraságának nem vetett előbb véget egy pisztolydördüléssel. Pedig talán valamennyi boldogulhatott volna, lehetett volna belőle tisztességes, becsületes iparos munkás ember. Alapíthatott volna családot, hozzájárulhatott volna a nemzeti tőke gyarapításához, munkálkodhatott volna a maga, a családja, a társadalom s a haza javára!

Szeptember elején megnyílnak az iskolák kapui és megújulnak a szülők gondok. Gondoskodjanak a szülők gyermekeikről, ez kötelességük. De a főgondjuk az legyen, hogy vizsgálják meg, vajon van-e a gyermeküknek tehetsége, hogy a tudományos pályán boldoguljon. S ha nincs, ne erőszakolják reá az iskolát, a tudományos pályát.

Politikai hir.

Népgyűlés. A Hentzi botrányért országsszerte megindult a mozgalom, s napról napra jön az örvendetes értesítés, hogy itt meg ott tartottak tiltakozó népgyűléseket.

A legközelebbi népgyűlés Szigetvárt lesz, a melyről a következő felhívást adták ki:

Tisztelt polgártársaim!

Van szerencsém tisztelettel tudatni, miszerint a választókertületbe jött, hogy a nemzetünkkel a Hentzi-féle ügyben ért erkölcsi arczulusapás ellenében ezálba vett tiltakozó gyűlésen részt vegyen.

Felhívom ezért tisztelt polgártársaimat, hogy a jövő vasárnapon, augusztus hó 27-ik napján, délután 3 órakor a szigetvári nagy-vásártéren tartandó tiltakozó gyűlésre pártkülönbség nélkül minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, hogy a fentebb is jelzett Hentzi-féle botrányos ügyben honfiai keblünk méltó és mely elkeseredésének minél jelentősebb kifejezést adhassunk.

Szigetvárott, 1899 augusztus 21.

Hazafias üdvözléssel tisztelő honfitársuk

Barta Szabó János

48-as és függetlenségi pártelnök.

Franciaországából.

A Dreyfusista lapok a legvehemensőbb támadásokat intézik az utóbbi napokban a annak ellen, mert ezek legtöbbje Dreyfus ellen mer vallani.

A tegnapi napon Gonse tábornok valómása volt a legfontosabb s bizony Dreyfusra nem valami kedvező.

A tábornok a többek közt a következőket mondotta:

1897. október elején névtelen levelek arra figyelmeztettek bennünket, hogy Esterházy ellen hajsza készül. Arra gondoltunk, hogy névtelen levéllel tudomására adjuk Esterháznak, hogy legyen nyugodt és ne kezdjen semmit. A miniszter azonban ellenkezte ezt a tervet. Gonse tudatta ezt tisztjeivel és különösen figyelmeztette őket, hogy a miniszter nem engedi meg, hogy Esterházy-val érintkezzenek. A tanu határozottan kijelenti, hogy Esterházy-nak soha sem adott utasításokat arra nézve, mit mondjon Pellieux tábornoknak. A mit Esterházy erre vonatkozólag mondott, valóban. (Mozgás.) Ép oly valóban az is, mondja Gonse tábornok, hogy a Zola-pör idején tanácsokat adtunk Tezenas ügyvédnek. A tanu kérülte az Esterházy-val való találkozást, mert a vele való érintkezést kompromittálnak tartotta és ebben igazas is volt. Saussier megbízásából szabadlábban hagyták Esterházyt, mikor a bírói vizsgálatot elene megindították. Egyedül Du Paty de Clam volt az, a ki a vezérkart vigyázatlanságával kompromittálta. Gonse tábornok azután kijelenti, hogy meggyőződése szerint Du Paty csak Henry-vel állott összeköttetésben. Dicsőri Gribelint, a kiért elvállalja a felelősséget.

A Dreyfus-ügy.

Irta: *Richtzeit Arthur.*

Nemcsak a francia, hanem az összes művelt világ lapjai annyit foglalkoznak ezzel a szerencsétlen affair-rel vezércikkelyekben, tárczában, komoly figyelemre méltó fejtegetésekben, hogy már elhatároztam. Miszerint a misztikus meszeszerű ármányt nem fogom soha tollam alá venni — tisztára kényszerítve látom magam ez ügygyel való foglalkozásra, csak azért, mert személyes impressiók alapján irhatom meg szerény cikkejemet, míg naponta olvasok olyan dolgozatokat, melyeknek szerzői, az ügyet lényegében nem ismerve, ugynevezett tapogatózások alapján sokszor igazán nevetséges okoskodásaikkal a szánalom érzetét ébresztik föl bennem.

Csalásokról, hamisításokról, árulásokról magas állásu egyének egyéni hitványságairól, czéltudatos félromagyarázásokról és félrevezetésekéről, képtelen vádaskodásokról, hazudásokról, egy állítólag ártatlanul elítélt négy és félevi kínjairól és szenvedéseiről, önzetlen nemes keblü urak és hőlgyek bátor és elszánt küzdelméről már annyi meg annyi lett a magyar sajtóban írva, hogy egyenesen megcsömörölhet tőle az ember. Hetek óta,

hónapok óta nap-nap után mindig ugyanaz, más sallangokkal fölruházva, vagy magyarul más „szósszal” fölhligitva.

Mi tulajdonképen az a Dreyfus-ügy? Kik és miért rendezték azt, miért éppen Dreyfussal? Erről legalább én — lehet, hogy hosszas külföldi bolyongásaim közepette, melyek alatt majdnem megszakadtam a létért való küzdelem kegyetlen tusájában, figyelmelet elkerülte — magyar lapban nem olvastam soha semmit.

A nagy közönség tehát olvas egy szenzációs ügyről, mohón kapkodva a most folyamatosan levő rennesi színházi előadás — mert az minden, csak nem bántügyi tárgyalás — részletei után anélkül, hogy az indító okkal tisztában volna, mely ezt a szerencsétlen ügyet előidézte.

Nagyon téved a közönség azon része, mely úgy gondolkodik, hogy Dreyfus ellen tisztán csak azért szőtték ezt a cselszöveget, mert zsidó, azaz hogy tisztán az antiszemita fanatikus dühének esett áldozatul. Nem, a viláéért sem.

Csak egy kissé kell higgadtan gondolkozni és rájövünk arra, hogy mily képtelen ez a főtézés. Faji ellenszenv, egyéni irigység vagy gyűlölség, vagy az igazi bűnösnek megmentése ilyen világra szóló, egy egész nemzetet megalázó, évszázados hagyományokon bázisozó nemzeti becsülettel meggyalázó, a nemzetek történelmében eddig páratlanul álló ügy megteremtésére nem lehet és nem lehet elég indító ok. Igaz, hogy az említett tulajdonok birtokosai jellemileg aljasak, hitványak, de gazemberségük nem mehet olyan messzire, hogy esetleg az egész nemzet bukását kockáztára tegyék. Mert az kétségtelen, hogy elszánt, aljas küzdelmeikben csekkára tették egész Franciaország erkölcsi és anyagi létét.

Csak egy ok lehet egy ilyen, az államot sarkaiból kiforgató esemény előidézésére és ez a dominálól ellenkező, a fanatizmusig megrögzött politikai elv, esetleg párosulva a legaljasabb személyes hatalmi érdekekkel.

Ez a rugója ennek az affair-nek azzal a hozzátevesssel, hogy a terv megfogalmazásához egy szerencsétlen külföldi intézmény

A francia hadügyminiszteriumban nyomára jöttek, hogy rendszeresen üzik a katonai tervek kiszolgáltatását idegen nagyhatalmak részére, más szóval, hogy az árulás immár oly mértékben üzik, hogy azt tovább lépzele lehetetlenség. Bűnös kellett tehát okvetellenül.

Ez a körülmény kedvezőnek látszott a nacionalisták, bonapartisták és royalisták tervének megvalósítására, a bűnös személyének megválasztása és megbüntetésének módja által akarván megteremtteni azokat az állapokat, melyekben a létező kormány forma megbuktatása romélhető.

Önkéntlenül az a kérdés merül föl, hogyan lehetséges ez és miért kellett e célra éppen Dreyfust elítélni? Elmondom.

Egy ártatlan embert kellett okvetellenül tiltkos, misztikus uton elítélni azért, a nyilvános-

ság kizárásával, mert nem lévén bizonyíték, nem lehetett volna elítélni.

Jól tudták azok a jeles férfiak, hogy Franciaország igazi rehuiklikánusai, a jog, törvény és igazság rendíthetetlen bajnokai szóval, tettel, tollal sikra fognak szállani, nem nyugodván belé egy tiltkos ítéletbe, hanem követelni fogják, minden személyes érdekektől és összeköttetésektől a vádlott elleni megdönthetetlen bizonyítékok teljes, nyilvános megvilágítását.

Mással két párt között küzdelem fog kifejlődni, ez a küzdelem mérgesedni fog, megmételezi a népet, két táborra szakítván őket és annyira ki fog élesedni, hogy megteremtí az a zavaros, melyben ők halászni akarnak, másszóval az államesiny elkövetéséhez alkalmas terréumot praeparáltak.

A pártjukon levő nagyszámu magasrangu katonaiszt — köztük az akkori hadügyminiszter Mercier tábornok is — biztosra vette, hogy ilyen formában t. i. egy hadbíró-ság ítéletében való kételkedés czimén felszínre hozva a katonai becsület megsértését, könnyű lesz a katonaság tulnyomó részét tervöknek megnyerni és a köztársaság megdöntésére irányuló föllépésre bírni.

Hogy ez az ítélet, illetve, hogy egy ártatlan elmarasztalása lehetővé téessék, mert hisz a hadbíró-ság tagjai között republiánus érzelmű tisztok is voltak okvetlenül, azért kellett hamisítani okmányokat, leveleket, sürgönyöket, hazug módra belekeverni idegen nagyhatalmak képviselőinek nevét, azért kellett szövötközni a társadalom legaljasabb rétegeivel, nem rettenvén vissza még attól sem, hogy egy koronás fő szájába adjanak egy oly levél tartalmát, melyben az háboruval fenyegetődzik, ha nyilvánosságra kerül meghatalmazottjának kijelentése, hogy a kiszemelt áldozat igenis szorgálatot ki okmányokat. Ilyenekből és ehhez hasonlókból állott a tiltkos dossier, melynek alapján a marasztaló ítéletet meghozták.

De miért épen Dreyfus? Az egyszerűen, mert ő volt az egyedüli zsidótsízt a vezérkarban, a kire, minthogy a hadügyminiszteriumban volt alkalmazva, rálehetett fogni ezeket a dolgokat.

Nem szabad tehát ezek a jó urak „nem” törődni. Hanem azért kellett zsidó, mert ez által a fentebb említett elemek kívül belevonattak a harcba a zsidók is, antisémisták is. És nagyon jól számítottak, mikor ezzel a két elemmel válték a szükséges helyzetet előidézheto élet-halál harcot megvívni.

Hogy mi lett belőle, azt tudja mindenki. A nacionalista, bonapartista, royalista, antiszemita fegyvertársak terve dugába dőlt és ma már csak azért küzdenek Dreyfus uiból elíteltetése mellett, mert gazemberségüket, hitványságukat, lelketlenségüket palástolni szeretnék.

Csak politikát a népnek, az nemesíti (?) az erkölcsöket.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Augusztus 24.

Kerékpáron a magas Tátrába.

A fizikai munkának fokozását a kifáradásig, de nem a kimerültségig mi segítene jobban, kellemesebben elő, mint a kerékpáron való utazás? Ezzel jár a tisztá, hamisítatlan természetnek igazi élvezete, az agy pihentetése.

A kellőkép gyakorolt kerékpározás ugy a vérképződésre, mint az idegteleire feltűnően jó hatással van s hogy csakhamar visszaadja a testnek a hiányzó rugékonyságot, a léleknek a frisseséget, a kedélynek a nyugodtságot, ezt mi, régibb kerékpárosok, minden nagyobb utunk alkalmával elvitatathatatlannul tapasztaljuk.

Mint a hogy a mindennapi munkánk után szükségét érezzük a sétának, ép ugy elfog időről-időre az utazási vágy. Mi volna e vágyódásunk teljesítésére alkalmasabb eszköz a kerékpárnál. Ez nyújt módot az irodai munkára utalt ember testi egyoldalúságainak ellensúlyozására legkellemesebben.

Hogy ezen igazságunkat jobban előre segítsük, alakítottuk meg ezelőtt kilencz évvel a „Kolozsvári Kerékpáros Egylet”-et.

A minden évben szokásos „nagy kirándulásunkkal” ez évben a magas Tátrát kerestük fel.

Kolozsvárról az estéli személyvonattal indultunk Szolnok, Hatvan, Bánréven keresztül Dobsinára, hova másnap délután érkezünk. Gépeinknek rendbehozatala után azonnal utra akartunk kelni, mert a dobsinai jégbarlang vendéglőjét tüztük ki első éjjeli pihenőnek, mely 20 km. Dobsina községétől.

Egy emberséges csizmadia-mester kezdett érdeklődni nagyon utunk iránt. Az ő jóakaratu utasításait elfogadva, az ujonnan létesített turista-utrá tértünk le a jó országról, melyen állítása szerint felnyíró rövidítjük utunkat.

Ezt a turista-utat nem ajánljuk kerékpárosainknak, mert az erdő utvesztő csapásai, melyek ez utat minduntalan keresztezik, igen könnyen megteveszthetik az idegent, nem lévén semmi utmutató, vagy jelző-tábla.

Bizony ugy járunk mi is, ha az erdőben dolgozó szénégető tótok közül vezetőnk nem akad néhány kilométeren keresztül.

Végre a mesésen szép sztraczonai völgy elejére jutottunk, a rendes kocsiútra, mely a sok esőzéstől s a gyakori terheltszekerközlekedéstől, ha nem is volt első osztályunak mondható, de e vidék szépsége teljesen kárpótolt. E völgy éjszakra néző oldala rejti magában a csodásan szép jégbarlangot, mintegy 300 méter magasságban a völgy felett.

A „Jégbarlang”-hoz czimzett szállodához jó szükületben érkezünk, többet gyalogolva, mint kerékpározva. A vendéglő modern emeletes épület, szép, tágas éttermekkel, jó vendégszobákkal, vízvezetékkel és kütűnő, aránylag olcsó konyhával.

Másnap reggel a telep meglekintése után a „Ducsá” nevű, fenyes ordővel borított hegy északi oldalán haladtunk felfelé a gondozott sétautakon, mely egészen vége egy hatalmas park benyomásával bír. A telerényes ut kissé meredeken viszlen felfelé s így igen ajánlatos, hogy jól kipiheven lépjünk be a barlangba, — melynek hőfoka a fagyponit körül ingadozik — nehogy hűlésnek tegyük ki magunkat. A barlang előtt csinos kis bazárszerű épület van, hol ételt,

italt és különböző emléktárgyakat lehet vásárolni.

Pont 10 órakor egy értelmes ur ember jelentette magyar, francia és német nyelven, hogy a villanyvilágítás a barlangban már működik és így kövessük őt. A barlang bejárata előtt való magas kerítés kapuját megnyitva, a barlang szük eljegesedett torka tárult fel előttünk, hova jölgondozott, frisszporral frissen behintett falpésőzetén jutunk be. A szük bejáraton áthaladva, utunk mindig lefelé irányul. Először a kis terem tágas helyiségébe érünk, melynek padlózatát jég alkotja, szikla boltívt felséges jégkristályok milliói borítják, melyeknek folytonos színváltozását a rajtok megtört villany fény valóban káprázatosssá teszi.

Figyelmes vezetőnk a különböző jégalakzatokat mutatja, melyek egyike egy hatalmas vízzuhatagot, míg a másik egy nagy méretű fatörzset, tovább sárköveket és sok meglepő apróbb alakokat ábrázol.

A kis teremből a nagy terembe megyünk le, mindenütt karfával ellátott falpésőzetén. Itt van a korcsolyapálya tükör sima jégével és meglehetősen nagy kiterjedésével. A pálya hossza 125, szélessége 12 méter. Az itt látható kristály tisztá jégdarábok is bálumatra méltóan szépek. Mondhatni szemünk minden mozdulatára a villamos fénynél más meg más alakok varázslódnak elénk.

Nagyon érdekes a barlang más része, mely egy folyosó szerű tőreges menetből áll, mintegy 200 méter hosszúságban.

Már idáig jövet is volt alkalmunk ez óriási jégképződéseken bámulni, de mikor ugyanazon jégtömböt valóságában is látjuk, lehetetlen bámulatunkat elfojtani. Egy velünk jött angol turista váltig állította, hogy ilyen óriási jégtömb csak a sarkvidéken látható.

Még megnéztük a merev jégbe vágott

alagutat, a gottilli kápolnát, az orgonát a nagy vízeséssel, a gyémánt függönyt, mely szintén elragadó látvány. Lent a barlang legmélyében egy kirugó fahidról látjuk a borzalmasan szép „Pok”-lot, melynek fenekén a boltozatról leszakadozott szirtmorkok hevernek, honnan eljegesedett sötét ürok, aknaszerű menetek tálongnak felénk.

A barlang e kétségkívül legborzalmasabb ürübe betekintve — a villanyvilágítás elhaló mágius fénytörésével — nem menekülhetünk azon bűvös benyomástól, mely a mese világba varázsol. A barlangban ámbár hogy hűvös van, nyáron -1 3 C° és — 9 C° között váltakozó — a bentartozkodás nem kellemetlen, mert a légvonatnak semmi nyomát sem érezzük. Így az a 2 órányi idő örök emlékeztetvé vagy, mely alatt az összes láttnivalókat kényelmesen megsemlélhetjük.

A barlangból lejőve a vendéglőbe kitűnő ebéd várt, melynek elfogyasztása után utnak indultunk Poprád-Felkára, mely innen 35 km.

Az ut tele van erős emelkedésekkel és így nagyon kijut a kerékpárosnak a gyaloglásból. A lejtőket sem lehet jól kihasználni, mert minduntalan fordulókkal kigyózik lefelé, hol a rékpáros, ha gyors tempót enged, könnyen kirepül géppé változik. Tudvalevőleg a repülő gépek összezuzódva szokják pályájokat bevégezni.

Alkonyatra azonban a poprád-felkai vasuti állomást már messziről meglátva, a legjobb tempóban gurultunk feléje.

A hegyek közül kiszabadulva a szépségségi fensíkon mindenfelé első minőségű utakat élvezhetünk. Poprádon a *Huszparkba*, szálltunk, mely a város nyugati végén van mintegy 11 hold nagyságu területen. Az egész terület egy pompás műkert, 9 csinos épülettel, pompás gűz és hideg fürdővel, tágas

világos éttermekkel, jó lakszobákkal. A turistáknak kedveznek megálló helyök.

A Huszparkból reggel indultunk a már szépen kitakarított gépeinken Csorba vasuti állomás felé. E 25 km. kitűnő utat másfél óra alatt játszva hagytuk hátunk mögött, pedig tekintetünk mindegyre a 2654 méter magas Lomniczi és a 2620 méteres Jégvölgyi csucsok pompás panorámáján akadt meg, melyeknek szépsége a mult napi fíradalmunkat bőven kárpótolta. Időnként kibontakozva a minduntalan beléjük ütköző felhőkből, valóban fenséges látványt nyújtanak havas ormaikkal, hómezőkkel.

A csorbai állomástól nem lévén kedvünk kigyalogolni a 460 méterrel magasabban fekvő csorbai tőhoz, jegyet váltottunk magunk és gépeink részére a fogaskeréki vasutra, mely a 4 km. utat kényelmes nyitott kocsiával rövid felőra alatt mássza meg.

A magas színvonalon álló kultúra a tő környékén meglepi az embert. Itt fent az 1900 méter magasban 15 szebbnél szebb épületet számítottunk meg. Azonkívül posta és távira épület, vendéglők, kávéház, fürdő, turista és erdészlak. A tő maga 31 katastrális hold területet foglal el, alakja óvális, vize kristály tisztá és mentes minden vízi növénytől, mélysége 11 méter.

Ott létünk alkalmával hőfoka 10 C° volt, mondják állandó meleg időben 20 C°-ig emelkedik melegsége, magasabba soha. A moder mindenütt szikla, mely pár helyen a tőből kiemelkedik. A tő körül fényfák alatt elhaladó jól gondozott sétautak vannak, elátva irányt mutató czimzatlákkal. Mivel a tavat megszakítás nélkül övezi a törpe és luczfenyő, a távolból szemlélőre olyan benyomást tesz, mint egy örökzöld kerethe foglalt óriási kép — a tő a legtöbb villát vissza tükrözi.

Lóversenyek Zsukon.

Az Erdélyrészi Falka Vadász Társulat által f. évi október 1. 8. és 15-én Zsukon rendezendő lóversenyek hivatalos verseny feltételei a következők:

Első nap 1899. október 1-én.

I. Magyar Lovar-Együttel díja. I. Akadémia verseny 1000 korona. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 a 2-nak, 100 a 3-nak, 50 a 4-nek és tiszteletdíj 50 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 4000 m. Futat minden ló, mely nyilvános pályán futás vevett még meg nem jelent. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77½ kg. Telivérre 3 kg., több. Erdélyen kívül ellett lovakra még 5 kg., több. Tét 10 kor. f. v. f. Nevezési zárnapp szept. 23.

II. Zsuki díj. Akadémia verseny, adja a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur. 2000 korona. Ebből 700 kor. az 1-sőnek, 350 kor. a 2-iknak, 250 kor. a 3-iknak, 200 kor. a 4-iknek, 400 kor. a győztes ló tenyésztőjének és tiszteletdíj 100 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 5000 méter. Erdélyrészi Falka Vadász-Társulati rendes tagok bonafide tulajdonában lévő 4 éves és idősebb félvér lovak számára, melyek 1899-ben 1000 korona értékűnél nagyobb díjat nem nyertek. Teher: 4 éves 70 kg., 5 éves 75 kg., 6 éves és idősebb 77½ kg. Erdélyen kívül ellett lovakra 5 kg.-mal több. Minden 200 korona össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tét 20 korona, fele bánat. Nevezési zárnapp szeptember 23.

III. Erdélyi Gazdasági Együttel díja. Akadémia verseny 300 korona. Ebből 200 kor. a győztesnek, 100 korona a másodiknak, a tétok fele a harmadiknak. — Távoltság kb. 4000 m. Futat minden 4 éves és idősebb félvér ló, mely 1899-ben nyilvános versenyben nem indult és 1898-ban 800 koronánál nagyobb díjat nem nyert. Teher 4 éves 70 kg., 5 éves 75 kg., 6 éves és id. 77½ kg. Minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Erdélyen kívül ellett lovakra 5 kg.-mal több. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tét 10 kor. f. v. f. Nevezési zárnapp szeptember 23.

Második nap 1899. október 8-án.

I. Magyar Lovar-Együttel díja. (II.) Akadémia verseny 1000 korona. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak, 50 kor. a negyediknek és tiszteletdíj 50 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 4000 m. Futat minden 4 é. és id. ló, mely 1898—99-ben 1000 kor. értékűnél nagyobb díjat nem nyert. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77½ kg. Telivérre 3 kg.-mal több. Erdélyen kívül ellett lovakra még 5 kg.-mal több. Minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tét 10 kor. f. v. f. Nevezési zárnapp szept. 30.

II. Heléna akadémia verseny. 2200 korona, adja a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur. Ebből 800 kor. a győztesnek, 400 kor. a másodiknak, 300 kor. a harmadiknak, 200 kor. a negyediknek, 400 kor. a győztes ló tenyésztőjének és tiszteletdíj 100 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 5000 m. E. F. V. T.-i rendes tagok bonafide tulajdonában lévő 4 é. és id. lovak számára, melyek 1899-ben 1500 kor. értékűnél nagyobb díjat nem nyertek. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77½ kg. Telivérre 3 kg.-mal több. Erdélyen kívül még 5 kg.-mal több. Minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tét 24 kor., fele bánat. Nevezési zárnapp szept. 30.

III. Hadseregi akadémia verseny. 100 arany: legkegyelmesebben adományozva Ő Felsége által. Ebből 50 arany a győztesnek.

A kitűnő közeled után még egy csolnak partira mentünk le a tóhoz, megegyeszer megtekinteni azt. Szentiványi József gőmőri nagybirtokosnak ezt a csodás szép kultúrát, melyet ily előkelő színvonalra emelte a Magas Tatra ezen felsőleges szép, pontját a csorbai tavat.

Az a kerékpáros — ide számíttva a kényelmet szeretőket is — ki hazánkban a legszebb, legváltozatosabb 40 km. partin gyönyörködni és valóban élvezni akar, az azt az utat a Csorbai tótól Barlang ligetig el ne mulassza. A partit azért kell a Csorbai tónál kezdeni, mert innen kezdve mindenütt lejt az út, a mennyiben 1400 méterről 160 méterre ereszkedik a 40 km-es utvonalon. Ezen utvonalon elsőként Klotild — második részét Mária Terézia után nevezik.

Mi a Csorbai tótól a Klotild után kezdünk utunkat a délutáni órákban. Kerekreinkre fölkapva alig értünk oda dicsérni a kitűnő lejtős utat és a gyönyörű vidéket, már a 11 km-re fekvő Felső Hági nevű nyaraló telepre bukkantunk.

(Vég. köv.)

Hilary.

— A „Tövis és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: **AMICA.**

XXXV.

A Gáboriel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(84)

Mindenkinek, a kit ez az ügy érdekelt, el fogom mondani az igazságot. Több titkolózás nem lesz közöttünk. Az én drága feleségem nem fog többé egy feje felett függő karddal élni. — Ah, mi ez?

Egy család kopogtatott és egy sürgöny-nyel belépett, Cyriltől jött üzenet, a ki na-

30 arany a másodiknak, 15 arany a harmadiknak, 5 arany a negyediknek. Távoltság kb. 4000 m. Futat minden. a cs. és kir. közös hadsereg és m. kir. honvédség tisztjei és hadapródjai tulajdonában lévő és ilyenek által lovagolandó ló. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. és id. 75 kg. Félvérnek 3 kg. engedve. Erdélyben ellett lónak még 3 kg. engedve. Lónak, mely 1000 kor. értékű gát, vagy akadályversenyt nyert, 5 kg.-mal több. Az általános föltételek 8., 9. és 10 pontjai eme versenyre nem érvényesek. Tét. 20 kor., bánat 12 kor. Nevezési zárnapp szept. 30.

Harmadik nap 1899. október 15-én.

I. Erdélyi díj. Akadémia verseny, adja a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur, 6000 kor. Ebből 2000 korona a győztesnek, 1200 kor. a másodiknak, 1100 korona a harmadiknak, 1000 kor. a negyediknek, 600 kor. a győztes ló tenyésztőjének és tiszteletdíj 100 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 6000 m. E. F. V. T.-i rendes tagok bonafide tulajdonában lévő 4 é. és id. Erdélyben ellett lovak számára, melyek 1899-ben 2000 kor. értékűnél nagyobb díjat nem nyertek. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77½ kg. Telivérre 3 kg.-mal több. Minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. A 1., 2. és 3-ik helyre beérkezett lovak 4000 koronáért átvérés útján eladók; minden 200 kor. árendemért 1½ kgr. engedve. Legkisebb eladási ár 1000 kor. Minden elárverett ló árverési többlete felerészben a társulati pénztárt, felerészben a közvetlenül utána beérkezett ló tulajdonosát illeti. Tét 30 kor., bánat 20 kor. Nevezési zárnapp október 7.

II. Hölgyek díja. Akadémia verseny. Tiszteletdíj az 1., 2., 3. és 4-iknek. Távoltság kb. 4000 m. E. F. V. T.-i rendes tagok bonafide tulajdonában lévő 4 é. és id. lovak számára, melyek 1898—99-ben 800 kor. értékűnél nagyobb díjat nem nyertek. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77 és fél kg. Telivérre 3 kg.-mal több. Minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tétel 12 kor. f. v. f. Nevezési zárnapp október 7.

III. Magyar Lovar-Együttel díja. III. Akadémia verseny 1000 kor. Ebből 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak, 50 kor. a negyediknek és tiszteletdíj 50 kor. értékben a győztes lovasnak. Távoltság kb. 4000 m. Futat minden 4 é. és id. ló, mely 1898—99-ben 1000 kor. értékűnél nagyobb díjat nem nyert. Teher 4 é. 70 kg., 5 é. 75 kg., 6 é. és id. 77½ kg. Telivérre 3 kg.-mal több. Erdélyen kívül ellett lovakra még 5 kg.-mal több, minden 200 kor. össznyeremért 1 kg.-mal több, halmozva 7 kg.-ig. Lónak, mely nyilvános pályán még nem indult, 5 kg. engedve. Tét 10 korona f. v. f. Nevezési zárnapp okt. 7.

IV. Kolozsvár város díja. Vigaszorony. Sikeresen handicap 600 kor. Ebből 300 kor. a győztesnek, 150 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak és 50 kor. a negyediknek. Távoltság kb. 2000 m. A nevezés kötelező minden lóra, mely ez évben a kolozsvári versenyek valamelyikére nevezve lett, a Hadseregi Akadémia verseny kivételével. Futat csak olyan ló, mely indult, de győztes nem lett. Teherközlés október 13-án. Tét 10 kor. f. v. v. Nevezési zárnapp október 7.

Nevezések s a lóversenyeket illető bármennyű megkeresések Debreczen Ődon versenytitkárhoz intézendők (Kolozsvár, Trencsén tér 3. szám.)

Unitárius zsinat.

Kolozsvár, aug. 24.

Hazánkban a ma működő összes politikai és egyházi társulati intézmények között,

gyon beteg volt és kérte Holmes urat, hogy menjen el hozzá rögtön.

— Ma este megmondom neki, hogy ki vagyok, ha elég jól van, hogy igazgatótságnélkül meghallgathat, — monda Gáboriel.

Ott hagyta az anyját és a grófot, hogy a haldoklóhoz menjen, kinek nevét és helyét nemsokára át fogja venni.

Hogy lady May mit gondolt az ötletre, azt Gáboriel csak később tudta meg. A gróf kívánsága következtében a felesége rögtön megmondta neki. May nem kevesebb örömmel hallgatta, mint csudálkozással.

— Pedig, — monda, — miért lennék meglepetve? Mindg éreztem, hogy kegyednek Gáboriel iránti szeretete olyasmí volt, a mit nem tudtam megérteni; de jobban örülök, mint a hogy meg vagyok lepve.

XXXVI.

Egy órával később Cyril megtudta a Carlisle százados házasságának a különös történetét, — Gáboriel mindent elmondott neki. Meglepetése határtalan volt, ámbár megvallota, hogy mindig gondolta, hogy volt valami különösség abban a szeretetben, melyet a barátjával szembe az egész Lulworth család viseltetett.

— Gáboriel, — monda, — az igazat megvallva gyakran irigyeltek, egy tetszett előttem, hogy lady Lulworth sokkal jobban szeretett tégedet, mint másokat. Őszintén örülök, hogy ez az eredmény. Ha rajtam állott volna, az egész világból utódot választani, téged választottalak volna. Gáboriel, ezt az egész történetet világosan kell előttem elmondani, hogy jogod érvényesítésében semmi nehézség ne legyen.

Gáboriel a részletekbe bocsátkozott, elmondta a házassági jegyzőkönyv keresésének a történetét, reményeit, bánatát és megpró-

balán egyedül a unitáriusok zsinata, a mely ősi jellegét az idők hosszu során keresztül megtartotta. A többi protestáns egyházak földiadták már, s e helyett a bürokratikus évi közgyűléseket tartják.

Igazuk lehet annyiban, hogy könnyebb egy néhány hivatalosnak összeülni s tanácskozni, mint ezernyi ezer embert éppen a köznépből, összecsofítani és ellátni.

Igazuk lehet abban is, hogy az a „misera plebs” nem hallja meg véletlenül, hogy mi foly a zöld asztal mellett, s nem tanul meg holmi spekulációkat.

Igazuk lehet abban is, hogy egy jól összeállított képviselőtestülettel könnyebb megszavaztatni bizonyos olyan vállalatokat, a melyeket nem igen értene meg egy-egy a köznépből.

De mindezek mellett is, mi ebben a tekintetben igazat adunk az unitáriusoknak. Jól teszik, hogy zsinatot tartanak. Jól teszik, hogy elmennek a nép közé s ott érintkezésbe hozzák legfőbb embereiket az egyház leg-egyszerűbb falusi embereivel. Annak a méltósága nem csökken, ennek a szíve megmozdul, a hite föléled, s elfeledi ezernyi buját baját arra az egy-két napra.

Ünnep kell az embernek. Az ur könnyen csinál, mert van pénze s oda megy a hol megvan, a mire vágyik. A szegény ember egész esztendőben csak a vasárnapot tekintheti magáénak, azt sem mindig, s azt sem ünnep számban.

Hadd legyen neki olykoron egy-egy igazi vörösbetűs napja, melyet magáénak mondhat és aztán élvezhet egész világában.

Ugy értesültünk, hogy az unitáriusok zsinatajaira 5—10.000 ember is összegyűl messzi vidékekről. Mit csinálnak ott? Megismerik püspökjüket, főgondnokjaikat. Hallanak jeles szövegeket. Énekelnek zsoltárokat és dicséreteket az urnak. Tehát megnyílik szívök, az ajkuk és boldogok lesznek a közönségnek azon felsőleges megnyilatkozásában, a melyet az Urvasora vétellel oly szépen érvényesítenek a keresztyén.

Megvagyunk győződve, hogy egy ily zsinat nemcsak vallási, nemcsak társadalmi, hanem államérdekből is megbecsülhetlen, mert az már bizonyos, hogy az unitáriusok között a legtisztább, legkifogástalanabb hazafias magyar érzelem táplálatik.

Hozzátkot egy ilyen föllekesztült, átszellemült seregbe azokat, a kiknek szívök ingadoz, elméjük rosszat forgat és ezek meglepik őket. Vigyetek egy ilyen gyűlést egy pár ezer buzgó hívővel és romlatlan kedélyű emberrel, a mit az unitáriusok szociális-működés kezd forrongani, s meglátjátok, hogy miként a jótékony eső a kiaszott föld kebelét, ugy ez is fölleveníti azoknak elfásult szívét.

A kereszturni unitárius zsinat, a tárgysorozatából ítélve, sok fontos ügyben fog határozni. Ezek között első rendű fontossággal bír egy főiskola építése Kolozsvárt, egy gymnasium kibővítése Székelykeresztur. Nekünk ugy tetszik, hogy a Barde Móza féle embereket az ilyen lelkes össze-jövetelek varázsolják elő. Mert ki tudja, hol rejtőzik a mag! A napsugárt szórni kell pazarul, ugy, miként az ég ma miveli s a csira fölébred, kikél s terebélyes fává nő.

Ugy látjuk, hogy az állam most már tetemes segélyt nyújt az unitáriusoknak is. Bölcsen cselekszi, mert ezek mind a joféle

hálátását és végre megmutatta neki a házassági bizonyítvány másolatát.

Cyril világosan látta, hogy barátjának az igénye elvált határlan. Éjfel utánig beszélgettek és Cyril, homályos szeméit a barátja arcára szegezve, azt mondta

— Gáboriel, én nem fogok hosszasan élni, nemsokára vége lesz velem mindennek. Két szövességre lérek. Az egyik az, hogy reggel korán küldj az ügyvédekemért, hogy örökösödre vonatkozólag ne legyen semmi nehézség és szeretném a végrendeletet megcsinálni és azon kívül a mi jogosan a tiéd, mindenemet a mivelé világban bírok, neked hagyni — nem hagyhatnám senkinek a kit nálamnál jobban szeretek. A másik szövesség — szeretném lady Mayt látni, mielőtt meghalok. El tudnád ezt számomra igazítani?

— Igen, megvagyok róla győződve, hogy ő el fog jönni, — monda Gáboriel, ő mondta nekem, hogy eljön.

A következő reggel azon ügyvédek után küldtek, kikre az Ardean birtokok kezelése bízva volt és nagyon meg voltak lepve, midőn azt a történetet hallották, melyet azon ünnepélyes ígéret alatt mondtak el nekik, — hogy legalább egy bizonyos ideig titokban tartásuk.

Tehát Carlisle századosnő volt és egy fiu örökösét hagyott maga után. Az ügyvédek azt gondolták, milyen kár, hogy ezt a tényt nem tudták előbb. A felfedezés nem jött korán.

A nélkül, a mit nemsokára nyilvánosan tudni fognak, a czím egy olyan emberre szállott volna, a ki nem volt méltó azt viselni. Ők őszintén örültek és gratuláltak Gáborielnek a jó szerencséjé felett.

De az nem engedte meg, hogy ötöt „Lord Ardeannak” szolítsák.

— Az a czím, — monda — az én ked-

székely fahól való, a kit nem csak hazafisággal, hanem munkával is bőven visszafizetik. Itt az állam jól fogja föl misszióját, a kereszturni gymnasiumot virágzóvá teszi, mert láthatja, hogy ezáltal évenként 150—200 székelyt ment meg a hazának. Mert hát ezeket is üldözi, veri szét a szegénység a munka után veszes Romániába.

Az unitárius zsinatnak több kiemelkedő mozzanata van. Egyik, a mire céloztunk, az istentisztelet, melyen rendesen szónoklatot tart jeles püspökök. Ilyen istentisztelet kettő tartatik: vasárnap és hétfőn. Az utóbbin az új papokat avatják föl az egyház szolgálatába.

Közelebbi híreinkből azt az értesülést vettük, hogy a kereszturni zsinat iránt nem csak az unitáriusok érdeklődnek, hanem az egész székelyföld föl Udvarhelyig, át Homorodig és a szomszédos megyék intelligenciája jelen fog lenni. Ugron Gábor, Hollaky főispán, Ugron Zoltán, Kemény Béla és számos más nem-unitárius férfi megjelenése oly általános érdeket kölcsönöz az unitáriusok zsinatának, hogy talán székely nemzetgyűlésnek is elnevezhetnők.

Mi szívélyes üdvözlétünket küldjük a derék székelyeknek és a buzgó unitáriusoknak. Koronázsa siker munkájukat!

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 24.

— **Jókai Mór az E. Kovács-féle gyűjtésről.** Jókai Mór, a ki megható és hálára kötelező módon érdeklődik a mozgalom iránt, a melyet E. Kovács Gyula elhunyt alkalmából indítottunk, — aug. 20-iki kelettel hosszabb levelet intézett *Feilitsch* Ártur báróhoz. A koszorú író ebben a levélben nyilatkozik a megindított gyűjtésről, a többek közt ezeket mondván:

„Engedje meg, hogy észrevételeimet őszintén elmondjam a Kovács Gyula árváinak érdekében tervezett actiora. Tapasztalataim után beszélek. Nagy hiba őszintén be nem vallani a közönség előtt, hogy a nagyérdemű művész olyan helyzetben hagyta hátra családját, melyben annak felsegítése a hazai közönség kötelessége. Még nagyobb hiba a tervezett segélygyűjtést más czím alá rejtetni. Nincs abban semmi szégyen, hogy egy művész nem hagy maga után egy-egy csak dicsőítést. Hisz a magyar muzsának nincs aranybánya.

... Előre látom, hogy ha mellé szoborra és könyvre gyűjtünk, annyi sem fog összegyűlni, a mennyi a szobrász és a nyomdász számláját fedezze. Mig ellenben, ha világosan megmondjuk, hogy kell az elhunyt művész árváinak szerény ellátására legalább tízenkét ezer forint, hivatkozunk a közönség hazafiai érzelmére, az elhunyt művész tragikus halálára, ki a szabadság hősök sirján, hivatása legmagasabb teljesítésében halt meg: ezt megérti mindenki, s tudja, hogy mivel rojla le a kegyelet adóját.

Én tehát nagyon ajánlanám a gyűjtést egész őszintén a hátrahagyott

ves barátomé legyen míg ő él. Midőn ő nem lesz többé közöttünk, akkor felveszem, de addig nem.

A két ügyvéd és Gáboriel, egy ideig a beteg ágya mellett ültek és utasításait hallgatták.

Kinyilatkoztatta azon való örömet, hogy a birtok terhélt megszabadult; soha sem törődött vele, míg az az övé volt, tudva, hogy nem veheti annak semmi hasznát.

A két ügyvéd arezán komoly kifejezés volt, midőn elbucuztak tőle; a halál félreösmerhetetlen bélyege már rajta volt azon.

Néhány órával később, midőn a világosság oszlani kezdett az égről, Ardean Cyril haldokolt és azok, kiket ő legjobban szeretett, körülte voltak gyűlve. Lord Lulworth és a felesége ott voltak; a grófcsupa szövessége volt és rokonszenv, Lady Lulworthnak a szíve tele volt szánalommal és most, hogy az aggályos kifejezés eltűnt az arcáról, megijodott és szebb volt, mint valaha.

— Anyira örülök, hogy eljöttek, monda Cyril mind inkább gyengülő hangon; jelenléti vizsgálatomra szolgá.

Valaki állott még mellette, kinek szépséges arcán a részvét és gyöngéd szánalom kifejezése ült. Cyril a kezét fogta, mint ha az a tény maga életben tudná őtet tartani. Gáboriel az ágy lábánál térdelt.

Mindnyáján tudták, hogy eljött az az óra, midőn Cyril utoljára fogják látni. Kevesen ösmerték volna fel a búszke fiatal szépséget abban a leányban, a ki haldokló ifjú mellett térdelt, a kezét fogva, homlokáról a verejtéket törölve, vagy hozzá hajolva, hogy fölébe a remény és vigasztalás szavait sutogja.

A Gáboriel elhajolt szeme előtt inkább hasonlított anyjához, mint halandó nőhöz. Őtet nézte meg a barátja felett függő árnyékról is megelégedezett.

árvák felsegítésére megindítani. Egyebiránt részméről minden tekintetben készen nyilatkozom minden rám bízott feladatot készséggel teljesíteni!“

Jókai Mór ezenkívül ismételtén följánlja, hogy személyesen fog gyűjteni és E. Kovács Gyula családjának más módon is segítségére lesz.

A gyűjtő-bizottság tegnap délben ülést tartott, melyen *Feilitsch* báró bemutatta Jókai Mór levelet. A bizottság meleg köszönettel fogadta a koszarú író hasznos, jó tanácsait és a levélben foglaltak értelmében új alapra fekteti a gyűjtést. Már a közelebbi napokban új gyűjtővel fogja a bizottság kicserélni az eddig kibocsátott felhívásokat.

— **Színelőadás E. Kovács Gyula emléke javára.** B. Polgár Gyula jellem-színész és imitátor, az egész országban egyedül álló jellemalakító és átalakulóművész, ki Budapesten a *Népszínházban*, Bécsben a *Theater an der Wien*-ben, mint első rangú jellemkomikus működött, *Erdély nagyobb városai*ban előadásokat tart *E. Kovács Gyula emléke javára*. Az előadási körutat itt Kolozsvárt kezdi meg, s szombaton este a *Redout*-ban tart előadást. B. Polgár Gyulát nem szükséges külön is dicsérnünk, s a közönségnek figyelmébe ajánlanunk. Bámolatos ügyességgel megadott imitator ő, ki egymaga ad elő több személyből álló darabokat, s nem lehet felismerni, hogy egy ember játsza a szerepeket. Bámolatos hűséggel mutatja be a világot legnevezetesebb embereit, ugy, hogy mindenikre rá lehet ismerni, ha valaha arczképüket láttá valaki. A szombati előadáson „Az imitátor” czimű 3 szakaszos színművet adja elő. Előadja „A primadonna” czimű jelenetet, melyben egy fiut, apát, nagyapát, dédapát és primadonnát játszik. Bemutatja különféle nemzetek és népfajok típusait. Bemutat egy embert, ki egyszerre sir és nevet. Bemutat nevezetes történeti alakokat (*Kosuth Lajos, Széchenyi István, Bismarck*) és jelenleg élő királyokat (*I. Ferenc József, II. Vilmos, I. Umberto*), s végül a *tíz szobrot*. B. Polgár Gyula szombati előadására, melyet az *E. Kovács Gyula emléke javára* tart a *Redoutban*, felhívjuk a közönség figyelmét. Helyárak: számozott ülőhely 1 frt., állóhely 50 kr.

— **A Teutsch-ünnep és a kolozsvári egyetem.** Az egyetem rectora tegnapi nyilatkozatában kijelentette, hogy Lindner ur az egyetem nevében nem dikiézióztatott Szebenben németül, mert egy tanácstag volt megbízva az egyetem képviselővel, a ki azonban akadályozva volt elmenni. Tehát egy tanácstag akadályoztatása miatt hozhatta Lindner ur német dikiéziójával rossz hírbe a kolozsvári egyetemet, az a látszatot keltvén, mintha ő képviselné a kolozsvári egyetemet. Meg kell jegyeznünk utólagosan a rector ur nyilatkozatára, hogy az egyetemnek 10 tanácstagja s több, mint 50 tanára van; ha a tanácstagok közt nem akadt képviselő, keresni kellett volna a nem tanácstag tanárok között, mert ugy tudjuk, hogy az egyetem nemcsak tanácstag képviselheti, hanem még inkább azok a tanárok, kik tanszékeik természeténél fogva szellemi rokonságban vannak valamely ünnepélylyel. Így a tavalyi Honterus-ünnepen négy kolozsvári egyetemi tanár szerepelt különböző képviselőben, a kik megjegyzésre érdemes, hogy mind a

Az eltűnő világosság keresztül jött a hosszu ablakokon és a haldokló halvány arczán nyugodott. Lady May felibe hajolt, ugy, hogy hallja, hogy mit mondott, mert Cyril gyorsan közeledett azon fényes ország partjához, — hol nincs többé bucsuzás és elválás.

A tulvilágos tudni fogjuk — monda Cyril lassan, a mit itt e földön nem értünk meg. Oly különösnek látszik. Tudommal nem cselekedtem semmi rosszat és az Eg mégis elvette tőlem az egészségemet, erőmet, vagyonomat és a szerelmemet. De nem sokára tudni fogom, hogy az miért történt. Azonban, Lady May, kegyed nélkül minden értéktelen lett volna.

Elhallgatott néhány pillanatil, nehezen véve lélegzetét, aztán folytatta.

— Megesólok mielőtt meghalok. Kegyének egy ilyen jeléért bármikor az életemet adtam volna. Édes szerelmem, maga mindig nagyon jó volt hozzám. Mitán szerelmemet visszautasította és engem elküldött magától.

még azután is jó volt hozzám. Engedje, hogy a szemébe nézzek, míg az utolsó imádságomat elmondom. A kegyedé után nem kívánok emberi arczot látni. A szememet a saját drága kezével fogja le. Szerelmem, jöj-jön közelebb, — tévé utána halkán; szemem homályosulnak. Kegyedet kivéve mindenkitől elbucuztam. Most látom utoljára a földön. Bár én lennék az első, a ki az Égben fogadja, mindkét, hogy ha a földön nem, de ottan, mindig együtt lehessünk! Csókoljon meg, mielőtt meghalok.

A leány felibe hajolt, ajkait a homlokára nyomva és mialatt csókolta, Cyril meghalt.

(Vége következik.)

négyen magyarul szópokoltak. Egy kis körültekintéssel most is találhatói volna az egyetem képviselőit, a ki Teutsch püspök tudományos érdemeit méltányolni tudta volna s elejét vette volna annak a látszatnak, mintha a kolozsvári egyetemet a Lindner pargermanizmus képviselné.

— **Dr. Bartók György ref. püspök első körutja.** Alig foglalta el állomását az erdélyi ref. egyházkerület új püspöke, nem pihenő tevékenysége már is teltre buzditja. Hogy egyházkerületét személyesen megismerhesse püspöki körútra indul, s egyházmegyét veszi rendre, hogy magát a jövődőlendőről tájékozza. Az orbai egyházmegyére került sor először, melynek minden népe, öregje, apraja egyaránt — mint értesülünk — lelkesült örömmel várja egyházfejdelmét. A püspök ez egyházmegye minden egyes községét meglátogatja, s a nagyobb, feltettebb egyházakban istentiszteletet is tart.

F. Augusztus hó 25-én este indulnak a székelyföld felé s kíséretében — mint tudomásunkra jutott — *Kenessey* Béla theol. akad. igazgató és egyházkerületi főjegyző, *Nagy* Károly theol. tanár és *Sylvester* Domokos szászvárosi első lelkész lesznek, kikhez még az egyházmegye határán az orbai ref. esperes: *Péter* Károly is csatlakozik.

Dr. Bartók szombaton augusztus hó 26-án érkezik Papolezra, melynek újonnan épült temploma felszentelésre vár. A felszentelési ünnepély másnap aug. 27-én vasárnap lesz, mikor is az alkalmi beszédet *Nagy* Károly tanár, a felszentelő imát maga a püspök mondja.

Aug. 28-án Pákét és Köröst látogatja meg 29-én pedig Zágomban állapodik meg, hol *Kenessey* Béla főjegyző lesz az ünnepélyes istentisztelet szónoka.

Aug. 30-án Barátosra, Czófalvára, Telekre, Szőcsőre kerül a sor, de már 31-én Kovásznán jelenik meg, a hol *Sylvester* Domokos végzi a templomozást; ugyan e nap délutánján Pávát vizsgálja mea és Szeptember 1-én Zabolán — hol *Kenessey* főjegyző mondja a templomi beszédet — vesz bucsut az egyházmegyétől.

Szeptember 3-án Kézdi-Vásárhelyről végzi ez alkalommal körutját, melynek leány egyházában: Orozsfaluban szept. 4-én felavatja a templomot.

Mindenütt nagyban készülnek a püspök fogadtatására, hogy méltó módon fejezzék ki szeretetüket a főpásztor iránt.

— **Megyeri Dezső**, a kolozsvári Nemzeti Színház volt erdemes igazgatója ma vesz bucsut Kolozsvártól. Este utazik el Budapestre és ott nemsokára elfoglalja *főrendezői* állását a *Népszínház*nál. Az év elején, mikor a Vigaszínház kötelekebe belépett, csak egy maga költözött fel a fővárosba, most azonban egész családjával utazik el új állomás helyére, a hol az ország egyik legelőkelőbb színházánál fogja érvényesíteni kiváló rendezői talentumát. Megyeri távozását őszintén sajnáljuk, de reméljük, hogy ez a távozás fog tenni Kolozsvárra, a hol évek óta olyan általános népszerűségnek örvend.

— **Jókai házassodik.** Jókai Mórról, a magyar írók fejedelméről, ki most töltötte be a 73 esztendő, hetek óta süttőgők, beszélnek a fővárosban, hogy meg akar házasodni és nőül vesz egy bájos, fiatal színésznőt. Csak egy titokban terjesztették eddig ezt a hírt, most azonban egész határozottan megírta a hírt a „M. E.” *Nagy* Bella az a fiatal színésznő, a kit Jókai el akar venni. Az említett estílap szerint Jókai már meg is kérte a kezét s a fiatal színésznő örömmel mondott igent.

— **Hadttest parancsnokság Kolozsvárt.** Megindultak a tárgyalások az iránt, hogy a nagyszabedű hadtest parancsnokság Kolozsvárra helyeztessék. Ez áthelyezéssel ez a legfőbb katonai hatóság, a hazarés közép pontjára kerülne, mi által az intézkedések minden irányban könnyű szerrel, rövid idő alatt továbbíthatók. Kolozsvár városára nézve minden esetre előnyös volna ez az áthelyezés s méltányos is volna ez, a menyinnél a városnak két milliónál nagyobb értéke fekszik kaszányában, ez összegből az utóbbi évtizedben adott ki mintegy másfél milliót. E két millió kaszányai befektetés szóval csekélyebb kamatot hoz, mint a mennyit a város ez épületek létesítésére felvett kölcsönök után fizet.

— **Az első villamos világítás Kolozsvárt.** A kulturának és haladásnak első fénye felcsillan Kolozsvár utcáján is. A közbiztonság előtti közterületen villamos lámpák terjesztik szelid fényű sugaraikat, elhomályosítva a széleken pislogó, moecos szintű petroleum lámpák fényét. A város légköre berendezett gőzgépével estenden dinamogépet is mozgat, ezzel világítja a közvilágítást és annak területét. A lakosság körében nagy örömet okozott a villamos világítás. Kérni akarják a várost, hogy a petroleummal világított utcákat világíttassa

elektromos lámpákkal, a mi tekintettel arra, hogy a gőzgépe a városnak ugy is megvan és erre teli időben nagy szükség nincsen, világításra pedig éppen az őszi és téli időben van nagyobb szükség. Villamossal világíthatók volna a város hídelvei és kitélvizközi összes középületei és az összes iskolák. Az utcák mind a két városrészben a Nagyhid-utcáig. A városrész lakossága is bevezetetté a villamos erőt világítási czélokra s így a városnak ebből is tetemes nyeresége lenne.

— **Lindner szereplése a szász szobor leleplezésnél.** A nagyszabedű szobor leleplezésénél *Lindner Gusztáv*, a kolozsvári egyetemen a magyar köz jog tanára, valószínűleg az ő bejelentése folytán úgy vétetett fel, mint a kolozsvári egyetem hivatalos kiküldötte. A rendező bizottság hivatalos adataiból az aug. 20-án megjelent összes magyar és német lapok is úgy közölték, mint a kolozsvári tud. egyetem küldöttjét.

Az egyetemek küldöttei a lapok egybe hangzó, hivatalos közlése szerint így voltak voltak feltéve:

A müncheni bajor tudományok akadémia Oberhuenmurt drt., a heidelbergi egyetem Troeltsch tanárt, a boroszlói egyetem Wrede tanárt, a jénai egyetem Nippold tanárt, a csernovici egyetem Ziegler tanárt, a budapesti egyetem Ásbóth tanárt és a kolozsvári egyetem *Lindner Gusztáv* tanárt küldte ki.

Germanizáló tanárra tegnap ráczáfolat Terner Adolf, a kolozsvári egyetem e. i. rektora, kijelentvén, hogy Lindnert nem *bizta meg az egyetem* semmiféle küldéssel; ő csak mint *magán ember* jelenhetett meg. Lindner tehát német felköszöntőivel a *fogadtatlam prókádor* szerepét töltötte be Nagy-Szebenben.

— **Dr. Csávássy Gyula állapota.**

Dr. Csávássy Gyula m. kir. jogügyi tanácsos a kolozsvári m. kir. kincst. ügyészség főnöke, mint részvértel értesülünk, még mindig igen súlyos beteg és az orvosok véleménye szerint huzamos időt fog igénybe venni javulása. Dr. Csávássy állandóan Genersich Antal budapesti egyetemi tanár és Engel Gábor dr. kórházigazgató a legnagyobb odaadással kezelik. A beteget családja nagy gyöngédséggel ápolja. A betegség a jeles jogtudós jobb oldalát támadta meg s szervezetét annyira kimerítette, hogy a mozgás vagy beszéd is megerőltetésébe kerül. Ohajjuk, hogy a kiváló orvosok szakértelme, a szerető család gyöngéd ápolása mielőbbadja vissza a társadalmnak ezt a minde. körben tisztelt és szeretett férfit.

— **Emlék a székely-kereszturi zsinatra.** Boros György, az Unitárius Közlöny buzgó szerkesztője a kereszturi zsinatra igen kedves emléket készített. Az Unitárius Közlönyből egy egész füzetet szentelt a zsinatnak, melyben a kereszturi gymnasium legelső igazgatója Szabó Sámuel szavéres korában írt imája nyitja meg az érdekes cikkek sorozatát. Azután a szerkesztő tájékoztassa és a zsinatról szóló vezércikké jó. Dániel Elek egykori főgondnok zsinati beszéde 1841-ből kellemesen lep meg. Dániel Gábor főgondnok lelkes cikke, a kereszturi gymnasiumról, Sándor János, Gombos Sámuel, Papp Mózes tanárok ugyanarról fontos adatokat közölnek. Két székely népköltő: Martonosi Gálffy Sándort a vadrózsák szorgalmas gyűjtőjét Nagy Lajos tanár lendülettel énekel meg. Gálffyól közölve őt törül metszett eredeti népdal, melyek népdal irodalmunk gyöngyei lesznek. A híres iskolamester Tiboldi István népköltő is be van mutatva egy pár szép dalával. Majd az egyházkör vezérferfi: Raffaj esperes, Sándor János, Gálffy Kálmán Ádám Albert, dr. Jankovich Pál gondnokok. Barabás Lajos lelkész arczképe és életrajza s több kisebb cikkek a zsinatról és környékéről, valóban nagybecsűvé teszi az emlékfüzetet, melyet még az is növel, hogy a jövődelme jótékony czélra: a Brassai, Orbán Balázs emlékekre és a DFE. céljaira adatik.

— **Egy alispán kiténtetése.** A király Csató János alispán a III. oszt. vas-koronarenddel tüntette ki. Az erdemes munkás alispán kiténtetése mindenfelé általános örömet és meglepetést keltett.

— **Báró Bánffy Dezső** magyar kir. főudvarmester és neje az elmúlt napokban Fugadon voltak három napon át vendégei a főudvarmester fiának, báró Bánffy Kazimir vármegyei aljegyzőnek.

— **Pósa Lajos hordója.** Tatarozások, tisztogatják a budapesti Orient szálló ódon, füstös ebédőjét. Holnap lesz Lajos napja, melyet a Pósa-asztal évenként nagy czébozól szokott megünnepelni. Az öreg Szigethy bácsi ifjú hévvel jár-kezel svábhogyi nyaralójában és rendelkezéseket osztogat ki, hogy a diszhordó kellő időre sértetlenül és tisztán érkezze be az ünnepély színhelyére, a hol a hordó kiszáradt gyomrát megtöltik a gyors-ménési szőlőbirtokosok nemes nektárával, mely ezuttal az Andrányi Kálmán utóda czég pinczéjét dícsőíti. Az örök ifjú koszorús: Jókai már szedegeti a legszebb Kálmán körteket, hogy ő is kedveskedhessék a ménési nektár mellett mulatozó kollegáknak. Blaháné serlegéből a gyors-ménésiek nevében ez évben Barabás B. dr. képviselő fogja az üdvözlő beszédet mondani. Az ünnepelt Pósa Lajos ezuttal ismét egy szép költeménnyel fogja a gyors-ménési szőlőbirtokosok figyelmét meghálálni, a melyet a többi hazai borvidékek mind irigy szemmel szöktak olvasni.

— **Szegyelje magát** Adolf Nagy Fünfkirchen, a ki vörös papíron német szövegű reklámlapokat küld szerteszét magyar kereskedőknek. Figyelmeztetjük kereskedőinket, hogy óvakodjanak e germanizáló magyar nevű, de német czégtől vásárolni. Ugy látszik, mostanában nemesak hamis borok, hanem egyéb magyarellenes hamiságok kerülnek

Pécsről. Utasítsa vissza minden kereskedő e germanizáló czég leveleit. Adolf Nagy szegyelje magát!

— **A német kormány válsága.** Berlinből távirják, hogy az ottani jól beavatót körökben Hohenlohe herceg birodalmi kancellárját lemondását óráról-órára várják. Utódjául egyesek Waldersee grófot, mások — és ez biztosabb feltétele is — Bülow grófot emlegetik. Ezzel egyidejűleg Bécsből jelentik, hogy Bülow gróf Goluchovszki látogatását mostanában nem fogja viszonozni, mert már tegnap este, a császár egyenes felhívása folytán Berlinbe utazott, a hol ő reá a krízis megoldása körül nagy szerep vár. Bülow gróf mielőtt Berlinbe utazott, Eulenburg gróf német nagykövettel hosszasan tanácskozott.

— **Mégis hunczofut a német, hogy...** A ki ezt a magyar arany-igazságot nem hiszi, az nézze meg Viktor Schmiedt és Söhne „*Grüsse aus Siebenbürgen*” felirattal szétküldözgetett levelező-lapokat. Ez a kapzsi német önhatalmulag megsemmisíti az Uniót, a képes levelező-lapra Erdély czimerét önállóan teszi oda, „Siebenbürgen”-nek pedig oda pingálja a mappáját. Természetesen ezen a mappán minden város német, Klausenburgtól elkezdve Hermannstadig, akárcsak a kronstadti magyar tüzoltó-kongresszuson. E derék mappa alatt egy másik kép van. E képen a táblában látható a hét kék hogy fényökkel és szász várakkal. Előtte zöld gyepen áll egy szász legény, derekán tiszóval, cifra koszoskban. Ez a levelező-lap nyilvánvalóvá teszi, hogy „Siebenbürgen” egy olyan ország, a melyet a szászok laktak, a hol magyar vidék nincs, a hol magyar ember nem lakik. És a levelező-lapot a posta hűségesen kézbesíti. Az „Ellenzék”-hez is jött egy példány. Példásabban nem büntethetjük e czéget, mint azzal, hogy magyar ember ettől ne vásároljon.

— **E. Kovács Gyula szobra és emléke javára a kálmagyar külközp. ker. kap. gyűjtése:** Sigmund Dezsőné 5 frt, Kazay Rezső 1 frt, Stein Bertalané 2 frt, Bíró Lajos 1 frt, Wieder József 1 frt, Tyroler Gyula 1 frt, Halász Jakab 1 frt, Koleszár Sándor 1 frt, Fazakas József 50 kr., dr. Turcsa János 1 frt, Gáll Simon 50 kr., Andrásföcsy Efrim 1 frt, Papp László 1 frt, N. N. 1 frt, Csak az árvaéknak 50 kr., Dicsőfi Béla 1 frt, Hányer János 1 frt, Brutsi László 1 frt, Habekost Alajos 1 frt, Reinhart László 1 frt, N. N. 50 kr., Nagy Pál 1 frt, Boskovicz József 50 kr., Adler Sámuel 1 frt, Dávid Lajos, Karl Ferenczné, Bal-dur és Molnár Ferencz 50—50 kr., Hécey Lajos 2 frt, dr. Malom Dezső 10 kr., Stamberger Samu 50 kr., Fuchs Ödön 10 kr., P. Ede 50 kr., Czuk-rász Bóza, 50 kr., Goldman Bernát 50 kr.

Összesen 32 frt 70 kr.

Külzenker. kap. gyűjtése: Gróf Bethlen Sándorné 5 frt, gróf Bethlen Gergelyné 5 frt, özve. Peille Istvánné 5 frt, Végh Bertalan 3 frt, Pákey Lajos 2 frt, Vastagh Györgyné 1 frt, Gy. F. 1 frt.

Összesen 22 frt.

Monostori ker. kap. gyűjtése: Deák Istvánné 20 kr., dr. Szentkirályi Akos 2 frt, Rácz János 50 kr., Ritter Gusztáv 30 kr., Tordai János 10 kr., Pardi Sándor 20 kr., Weisz Mózes 10 kr., Asztalos János 10 kr., Licskay Mihály 15 kr.

Összesen 3 frt 65 kr.

— **Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet 1899. aug. 23-iki jelentése: Az idő az ország nagyrészen száraz, a déli és délkeleti határmegyékben azonban boros és esős. Egyes helyeken sokallanul hó esett. A hőmérséklet nem igen változott. 1—5 mm. esett. Árvaváralja, Pécs, Temesvár, Kismárc, Kolozsvár 6 mm. Zombolya és Nagyszombat 33 mm. Drenkova 67 mm. Bofalun.

— **Zichy Jenő gróf muzeuma.** Zichy Jenő gróf — a mint már említettük — elhatározta, hogy mindazokat a rendkívül érdekes néprajzi tárgyakat, a melyeket a Kaukázusban s Oroszország ázsiai részében és Kinában gyűjtött, külön muzeumába egyesíti, úgy, hogy a nagyközönség is látogathassa. A nemes gróf a muzeumot a saját költségén építteti a VI. kerületi róza-utczai palotájával kapcsolatosan. A két épületnek pompás közös homlokzata lesz, a gróf emi-merével s ezzel a felirattal:

Zichy Jenő gróf muzeuma.

A muzeum, mint a milyen a palota, egyemeletes épület lesz s a külsejével is díszre fog válni a fővárosnak. A székes-főváros magánépítési bizottsága tegnap foglalkozott a gróf muzeumának a terveivel s az építésre vonatkozó engedély megadását javasolta. A tervek most a közmunkák tanácsához kerülnek.

— **Osztálysorsajáték.** Az osztálysorsajáték tegnapi húzásánál a következő nyere-ményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyert: 2997.
5.000 koronát nyertek: 41566 46446.
2.000 koronát nyertek: 10663 15072
15583 51583 83804.

1.000 koronát nyertek: 20269 38404
68693 82607 95061.

500 koronát nyertek: 2271 3639 3750
7227 7425 10939 12655 20459 21292 24314
27108 28368 28481 34486 37606 39856
40221 41460 51815 51864 54192 58965
63470 63624 64690 69116 76493 78204
82107 86133 91217 92309 98012 99164
99826 99855.

— **Egy jó bizonyítványokkal** bíró tanárjelölt ajánkozik correpetitornak, avagy a német, francia, angol nyelvek valamelyikéből (kezelők számára) oktatást adni.

— **Egy szép vörös** színű kutya Tellí névre hallgat, melynek elől a feje s hátul a farka nyírvan, tegnapelőtt éjjel a kolozsvári állomáson a vagonból kiugrott. Ha valaki megtalálja sziveskedjék a kutyát a kiadóhivatálba felvezetni. Az illető a tulajdonos Precht kutya színház igazgató által fényes jutalomban fog részesülni.

— **Kiadó szállás.** Bel-magyar utczá 47 sz. a. egy földszinti utczai lakás kiadó. E lakás 4 nagy és egy kisebb szobából, egy fürdőből, két előszobából és mellékhelyiségekből áll. Az udvaron kiskert is van. A konyhában vízvezeték. Ára vízdíjjal és szemétki-hordási adóval összesen 650 frt.

Gyászrovat.

Egy tehetséges ifju halála. Kolozsvár előkelő körében mely szomorúságot okozott egy Budapestről érkezett hír, mely azt tartalmazza, hogy dr. *Lenygel* János, orsz. levéltár gyakornok e hó 12-én életének 26-ik évében meghalt. Az elhunyt ifju egyike azoknak, a kik nem csak erős hivatás érzettel, hanem komoly elszántsággal lépnek a tudomány szolgálatába. Elvégezte az egyetemen a jogi és bölcsészeti tanfolyamokat; doktori diplomát szerzett magának, s e megfizetett munkaközben megtanult kilencz nyelvet, s azokat folyékonyan beszélte. Mikor tanulmányait elvégezte, alig egy év előtt neveztek ki gyakornoknak, az orsz. levéltárhoz, s érdekelte körök igen nagy reményeket fűztek e kivételes ifju tudományos működéséhez. — Az elhunyt unokája volt przemysli doktor *Lenygel* Dánielnek, 1848—49-iki honvéd törzsorvos és utóbb főgymnásiumi igazgatónak, a ki hosszú időn át Kolozsvárt lakott s az itteni előkelő tanfolyamokat ma is sok ismerőse és rokona van.

Dr. Rotárdides Mihály kir. járásbíró, kinek váratlan elhunytáról már megemlékeztünk — tegnap délután nagy általános részvétel mellett temették el a bel-magyar utczai szűlői háztól. A koszorúkkal elborított ravatalnál *Grätz* Mór ev. luth. első pap mondott mindenkit megható gyász beszédet. A temetésen a kolozsvári igazságügyi hivatalok a kir. tábla, a kir. törvényszék, a kir. járásbírósgok, a kir. ügyészségek tagjai, az ügyvédek sorából, s a társadalom különböző osztályai-ból igen sokan vettek részt. A korán elhunyt igen tehetséges bíró temetett az ev. luth. sírkertben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. *Béke poraira!*

Szerkesztőségi üzenet.

P. L. Kolozsvárt. „Közegészségügyi Értesítő” nincsen, csak „Közegészségügyi Kalauz”. Megjelenik Budapest. Szerkesztő Jutassy József. Hunyadi Mátyás nyomdában adják ki. XX. évfolyam. Előfizetési ára 10 frt.

LEGUJABB.

„Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és társasági levelei.)

A függetlenségi párt.

Bpest, aug. 24.

Mint biztos forrásból hírlík, a függetlenségi párt egy néhány ágilis tagja már legközelebből felfogja szolítani a függetlenségi párt elnökségét, hogy még a parlament összeülése előtt nyilatkozzék arra nézve, vajjon továbbra is folytatni akarja-e azt a szerencsétlen paktumos politikát, mely elszíbasztott minden független érzést s megölt a parlament ellenzékében minden ellentállási akciót.

Csak azt várják, hogy Kossuth Ferencz érkezze haza Nápolyból s azonnal megkezdik az akciót ez irányban, mert nem akarják továbbra is tünni azt, hogy maga a kormánypárti sajtó figyelmeztesse őket gunyoson arra, hogy az ellenzéknek talár más köteleességei is vannak, mint Széll előtt pukerliket csinálni.

Ezzel kapcsolatban egy új lap megindítását tervezik, mely minden tekintetben független legyen s felrázza a hamis jelszavakkal elbolondított nemzetet bágyadságából.

Románok akciója.

Bpest, aug. 24.

A románok aktív politikájának hívei mindinkább előtérbe lépnek. Az aradi „Tribuna Poporului” cikksorozatát folytatva, a következőket írja:

Perfid ráfogásnál nem egyéb az az állítás, mintha a románok makacs-kodásából, vagy Isten tudja micsoda rejtett czélekből ragaszkodnának a passzív ellentállás politikájához. Nem, a mennyiben elvi kérdésről van szó, a románok semmi képen sem „passivisták”, de sőt sokkal több joggal „aktivisták”-nak nevezhetnénk őket, mert semmit sem óhajtanak melegebben, mint hogy részt vehessenek parlamenti választásokban és a parlamenti küzdelemben.

A románság eléggé intelligens és politikailag eléggé érett arra, hogy belássa, miképen a passivitas két elű fegyver, melyha tán részben kedvező eredményt is biztosít, másrészt azonban sokkal nagyobb bajokat okozhat.

Természetes az is, hogy a parlamenti küzdelem még oly körülmények és feltételek között is melyek a román elem számbeli fajsúlyának meg nem felelnek, nagy hasznára lehet a román nép érdekeinek.

A belgrádi merénylet.

Temesvár, aug. 24.

Abraodovich, belgrádi rendőrbiztos lökerekedőnek öltözve tegnap itt járt s az itteni rendőrséggel Derkaseff színész lakását feltörték és házmolozást tartottak. A színészt a merényletben való részvétellel gyanúsítják. A színész állítólag a merénylet után azonnal megszökött Belgrádból. A rendőrbiztos innen Buziás és Herkulesfürdőkre utazott a színész után.

Katholikus egyetem.

Esztergom, aug. 24.

Vaszary herceggprimás tegnap ideérkezett.

Délben ebédet adott, melyen a főkáptalan minden tagja megjelent.

Az ebéden a primás kijelentette, hogy katolikus egyetemet szándékozik Esztergomban létesíteni, egyelőre két fakultással, theologiai és bölcsészetiivel.

A primás e kijelentése általános örömet okozott városszerte.

Kiállítás.

Szeged, aug. 23.

A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás összes épületei már elkészültek és a kiállítási tárgyak is nagy tömegben érkeznek. A házi és gazdasági ipar díszes pavillonját a kiállítási tárgyak nagysokasága miatt jóval nagyobbitani kel. Széll Kálmán miniszterelnöktől a kiállítás elnökségéhez értesítés érkezett, hogy a kiállítást ő is meglátogatja. A kiállítás iránt országsszerte fókazódik az érdeklődés s a legtovábbi megyékből is egyre érkeznek bejelentések csoportosan történő látogatásokról. A temesvári hadtest parancsnokság a hatóság kérelmére nagy mennyiségű katonai ágyat bocsátott az elszállásoló bizottság rendelkezésére.

Dreyfus-ügy.

Rennes, aug. 24.

Az utca és a tárgyaló-terem csendes, már nem igen érdeklődnek az egész tárgyalás iránt, csak az odagyülekezett hírlapírók csinálják azt a kis mozgalmat, a mi a városban van.

A mai naptól fontos eredményt várnak, mert Labori vallatni akarja Merciert, ki valamennyi rendjével ékesítve jelent meg.

Egyáltalán Dreyfusra nézve mind kedvező vallomásokat remélnék — a Dreyfusisták, s a vallomásttevő hírlapok tudósításai nyomán, a szerint gazember, vagy becsületes valaki: a mint Dreyfus ellen, vagy mellette beszél.

Labori kérésére kihallgatnak egy Linault nevű egyént.

Linault mondja, hogy alkalma volt Bodsonnal beszélni, ki azt mondta, hogy *bár nem szereti Dreyfust*, de mégsem *tudja feltenni, hogy áruló.* (A Dreyfusista hírlapírók ennél fogva konstatálják, hogy Linault és Bodson becsületes ember.)

Ezután Maurel ezredest, az 1894-iki katonai bíróság elnökét hallgatták ki.

Elnök kérdi: Milyen benyomást nyert ön a tárgyaláson?

Maurel: Nem beszéltek a szakértőkről, kik közül ketten nem vélekedtek kedvezőtlenül Dreyfusról. *Henry és Paty vallomása jó benyomást tett reám.* (A Dreyfusista újságírók konstatálják, hogy ez az emberis nyilvánvalóan gazember.)

Elmondja, hogy az ítélet előestéjén Mercier hadügyminiszter egy tiszttal zárt borítékban iratokat küldött neki, közölve, hogy csak bizonyos feltételekkel közölheti a bírákkal.

Az iratokat felbontatlanul visszaküldtem, — mondja Maurel — mert **az addigilakból is megalakult véleményem Dreyfus bűnösségéről.** (Dreyfusista lapok e nyilatkozat után bizonyosra, hitükre állítják, hogy a tanu csakugyan gazember.)

Labori néhány kérdést után Merciert szöllittatja, ki beismerte Maurer állítását s a felelősséget elvállalja.

A tisztt, a ki a borítékot vitte: Du Paty volt,

A köztársasági elnök halálhíre.

Páris, aug. 24.

Az a hír jött délelőtt a lapok szerkesztőségébe, hogy Loubet Rom-bouillban *meggyilkolták.* Délutánra már a czáfolat is megjött.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Alsófehérvármegye főispánjától.

Sz. 514—1899 főisp.

765. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatmra bizott *Alsófehérvármegye házispénztáránál* az évi 850 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazott és választás útján beöltendő **pénztári ellenőri** állás lemondás folytán üresedésben lévén, — ezen állásra, mely 1500 frt óvadék letételének kötelezettségével jár, ezennel pályázatot hirdetek. Az 1883. évi I. t.-cz. kívánalmának megfelelően felszerelt pályázatok **1899 szeptember hó 25-ig** lesznek hozzám beadandók, ezen határidőn túl beadott folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni. Nagynyeden, 1899 augusztus hó 16-án.

Zeyk Dániel
főispán.

Sz. 3509—1899 tkvi.

769. 2—3.

Hirdetmény.

Mező-Örményes telekkönyvi tagosítás folytán az 1869 évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII. és az 1891: törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. törvényekben szabályozott eljárás, a teleknyvjegyzékek bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási munkálatok hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899 év október hó 2. napján** fog kezdődni.

Emellegve felhívom: 1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetésekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesítheti.

2. mindazok a kik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. tcz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a helyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyisint az új bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa, az az kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bejegyzéstől a bejegyzéstől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tekintettel arra, hogy az 1899. augusztus 16-án. Tét. 11. Helyi, okmányok, 220-án.

Szikszay Gyula,
kir. albiró.

Pályázati hirdetmény és ajánlati feltételek

a kolozsvári diákasztal ebédjeinek és vacsoráinak előállítására
célzó ajánlati tárgyalásra vonatkozólag.

A kolozsvári diákasztal felügyelő-bizottsága felhívja a pályázni kívánókat, hogy a diákasztal ebédjei- és vacsoráinak előállítására és kiszolgáltatására szóló **záró ajánlatokat f. évi augusztus 30-ig** bezárólag az egyetemi quaesturához (egyet. közp. épület, földszint) a hivatalos órákban d. e. 9—12-ig küldjék be.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell:

a) az egyes ételek — leves, marhahús, főzelék, sült, tészta árát — számokban és betűvel kiírva külön-külön,

b) havi előfizetés esetére a három tál ételből álló ebéd árát számokban és betűvel kiírva, külön-külön.

Vasárnapon és esztőtörtökön egy 200 gramm tiszta buzalisztet tartalmazó tészta is adandó.

A marhahús és a sült súlya 200 — kétszáz — gramm legyen.

A vacsora egy két sült közül tetszés szerint választható 200 grammos sültből áll.

Ebédre és vacsorára egy adag jóminőségű kenyér ingyen szolgáltatandó!

A diákasztal ebédjei és vacsorái csak az egyetemhez tartozó személyek — egyetemi hallgatók, tudor- és tanárjelöltek — vehetnek részt s az étkezés délbén 12 és 2 óra közt, este fél 7 és 9 óra közt történik.

Ugy az egyes ételek, mint a havi étkezés megfizetése kizárólag a quaestura részéről kiállított béczeák mellett történik, melyeket a vállalkozó az étkezőktől beszed és minden szombaton délelőtt a hivatalos órákban az egyet. quaesturánál készpénzbe bevált.

Az ajánlatban a helyiség is megjelölendő, melyben a vállalkozó az ételeket kiszolgáltatni szándékozik és azon biztosíték is megnevezendő, melyet a vállalkozó a szerződésileg elvállalando kötelezettségek teljesítésének biztosítására nyújtani hajlandó.

A diákasztal felügyelő bizottsága fenntartja maga részére azt a jogot hogy a beérkezett ajánlatok közt egészen szabadon választhasson.

Felvilágosítást a pályázni kívánóknak az egyetemi quaestor aug. hó 30-ig a délelőtti hivatalos órákban nyújt.

Kolozsvárt, 1899 aug. 23.

773. 1—1

A kolozsvári diákasztal felügyelő-bizottsága.

Egy Kolozsvárhoz közel fekvő községben,

nagyforgalmu vasuti megállóhely közelében, országút mentén, újonnan épített
üzleti helyiség,

továbbá egy 5 holdas belsőség 4 szobás lakással,

gazdasági épületekkel,

disz és gyümölcsös kerttel és 50 hold szántó és rétekből álló **külsőséggel**

igen előnyös feltételek alatt bérbe adó, külön-külön vagy együtt is.

Értekezhetni nagy-utca 58. sz.

755. 2—2.

Sz. 1231—899.

Árverési hirdetmény.

Alóltit kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. Törvényszék 1895 évi 5429. számú végzésével Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvári kisegítő takarékpénztár felperes részére Almási János alperes ellen 186 frt 20 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1895 évi szeptember hó 5. napján lefoglalt 500 frta becsült ingóságokra a helyi városi kir. járásbíró V. I. 9434—1898. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Külközép-utca 3. számú házban leendő megtartására határidőül **1899 évi augusztus hó 25. napján délelőtt 11 órája** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt 3 darab bérkocsi és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóltit kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1891. évi LX. t.-cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alóltit kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi augusztus hó 8. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

774. 1—1.

Ujvilág mulató!

Első fellépte **Montez Heda** k. a. a párisi Alcasarból, közkedvelt művésznő.

Visszavonhatatlanul még csak kétszeri fellépése

LES BLAVOT francia duettistáknak a villamos számárral.

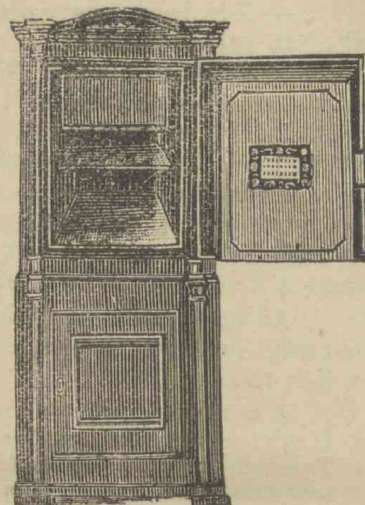
Uj tagok. Fellépte az összes elsőrendű művészeknek! Uj műsor.

Előleges jelentés: **Mademoiselle Berley** pályadíjat nyert szépség, első fellépte szombaton augusztus 26-án.

Szíves pártfogást kér hazafiai üdvözléttel

730. 3—10

Blumau Károly igazgató.

REMÉNYIK VIKTOR

vaskereskedés

—) **KOLOZSVÁRT.** (—

Községek és közigazgatási hatóságok részére

es. és kir. szabad, hazai gyártmányu

tűz és betörésmentes

pénzszekrényekből és Casszákból

nagy választékú raktárt tart.

— Árjegyzékek kívánatra díjmentesen küldetnek. —

737. 4—12

Biázini Szálloda.

Tisztelettel tudatom a helybeli és a vidéki nagyrődemű közönséggel, hogy a Biázini-szállodában

az orfeum-előadásokat véglegesen beszünttettem,

magát a **szállodát**, továbbá **éttermet** és a hozzátartozó **kávéházat** renováltattam és a kényesebb igényeknek is megfelelő módon újból helyreállítottam.

Kiváló gondomat képezi, hogy a t. cz. utasok a **Biázini-szállodában** az ismert komforttal berendezett szobákban a legpontosabb, legelkísmeretesebb és legtisztább kiszolgálás mellett, kifogástalanul kényelmes szállóhelyet találjanak.

Éttermem és kávéházam pedig mintaserűen rendben tartva, **jutányos árak mellett** kitűnő ételekkel és a lehető legjobb minőségű **ujon beszerzett italokkal** áll a helybeli és vidéki nagyrődemű intelligens közönség rendelkezésére.

Minden törekvésem odairányul, hogy úgy a lakaszobák, mint az éttermbeli és kávéházi ellátás tekintetében bármiféle versenyt t. cz. vendégeim teljes meglegedésére sikeresen kiállhassak.

Becses pártolást kér

Winkler Jakab
vendéglős.

749. 3—4.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a

legrégibb és legelhangyagoltabb kifolyást is.

Felesleges tehát Santal vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt

nem gyógyítja.

Kapható egyedül

Zoltán Béla

gyógyszertárában

Budapest, V., Nagyköröna-utca 23.

Ára üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges befizetésével franco.

539. 22 30

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítettnek.

257.49 x.)

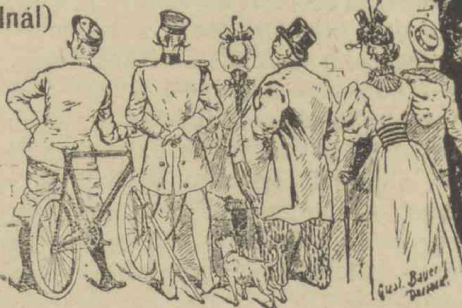
Bernáth Ede Sándor

kerékpár ujdonságok

raktára és javító műhelye Kolozsvárt,

(Vashidnál)

Sürgőcsim: Bernáth gépraktár, Kolozsvárt.

Telefon szám 412.

516. 27-0